

Verre Culturen Delft

Informatie: www.verreculturendelft.nl E-mail: postmaster@verreculturendelft.nl
Rekening: NL551INGB0003010395 t.n.v. Etnografische Vereniging Delft te Delft

Datum en tijd: **dinsdag 11 april 2017 om 19.30 uur**

Locatie: Het Meisjeshuis, Oude Delft 112, 2611 CG Delft (ingang via de tuin)

Entree: Toegang voor leden van de vereniging is gratis. Overige belangstellenden betalen € 5,00.

De Koloniale Wereldtentoonstellingen in de 19de en begin 20ste eeuw en hun relatie met de collectie van museum Nusantara - met onlangs teruggevonden films en vele historische foto's - door Hedi Hinzler en Martin Roos.

Vanaf 1851 worden groots opgezette wereldtentoonstellingen gehouden. Het doel van de Internationale Koloniale en Uitvoerhandel Tentoonstelling te Amsterdam in 1883 was o.a. het bevorderen van de handelscontracten. De talrijke bezoekers kregen ook de kans om kennis te maken met de inheemse wijze van wonen en werken in de koloniën. Expo 2015 in Milaan was de 34e universele Wereldtentoonstelling.

Onderwerp van de lezing is de historie van de Koloniale Wereldtentoonstellingen in Amsterdam, Parijs en Brussel in de periode 1870-1931 en feiten en vragen die daarmee te maken hebben. Het gaat over mensen en hun verhalen, exotische contacten, kunst en kunstnijverheidsproducten en oosterse invloeden.

Hoe dacht Nederland toen over haar succesvolle kolonie Nederlands Indië? Hoe toonde zij dat? Hoe denken wij daar nu over?

- Doelstelling van de Wereldtentoonstellingen.
- Voorbeelden van het kennis maken met de inheemse wijze van wonen en werken in de koloniën.
- Opkomst en aandacht voor wat in de 19e eeuw tot de zich steeds uitbreidende en bereikbare wereld hoorde: de verre koloniale gebieden. Nederlands Indië werd op de wereldtentoonstellingen voor het eerst getoond. Liefst in een zo authentieke, niet-westerse staat.
- Opmerkelijk: niet alleen objecten werden geëxposeerd. Ook dieren en inheemsen werden - achter hekken - uitgestald. De inheemsen en de kunstnijverheidsproducten werden vooral als attracties beschouwd.
- Een groot deel van de kunstnijverheidsproducten werd verdeeld over museum Nusantara Delft, Volkenkundig Museum Leiden en het Tropenmuseum Amsterdam.
- Niet alle objecten kunnen in 2017 worden getraceerd. Twee voorbeelden. In 1931 zijn twee Boroëboedoer-reliëfs en een Pradjna Paramitabeeld geschonken aan het Centre des Etudes Néerlandaises. Ironie: in 2017 gaat mogelijk (een deel van) de Wereldtentoonstelling-collectie van Nusantara naar Korea.
- Hoe maakte Nederland gebruik van Nederlands-Indië om een gunstig beeld naar buiten te brengen en om een plaats op het wereldtoneel te verkrijgen.
- Natuurlijke passeren onverwachte ontdekkingen en confrontaties de revue. Twee voorbeelden. De componist Debussy liet zich in 1889 inspireren door de vrije structuren en melodielijnen van de Javaanse gamelanmuziek. De schilder Paul Gauguin werd beïnvloed door onder meer de Javaanse danseressen en de reliëffoto's van de boeddhistische Borobudur.
- De wereldtentoonstelling van 1889 was een spectaculaire gebeurtenis en niet alleen vanwege de Eiffeltoren: zie het Heineken reclamefilmpje in 2017.

De wereldtentoonstellingen zouden een weerspiegeling moeten zijn van de universele mensheid in de desbetreffende tijdsperiode, maar blijken allereerst zich te richten op het bevorderen van de internationale handelsbetrekkingen en het propageren van de eigen vooruitgang.

